

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

EUROPEISKA UNIONENS HÖGA
REPRESENTANT FÖR UTRIKES
FRÅGOR OCH
SÄKERHETSPOLITIK

Bryssel den 11.12.2013
JOIN(2013) 30 final

GEMENSAMT MEDDELANDE TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

EU:s övergripande strategi för externa konflikter och kriser

GEMENSAM RAPPORT TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

EU:s övergripande strategi för externa konflikter och kriser

I. Varför behövs det en övergripande strategi?

Lissabonfördraget fastställer principerna, målen och syftena för Europeiska unionens yttre åtgärder. I fördraget anges att man vid arbetet med att förverkliga dessa mål bör sträva efter samstämmighet mellan EU:s yttre åtgärder på olika områden och mellan dessa åtgärder och unionens övriga politikområden. Lissabonfördraget och den nya institutionella ram som detta medför, bl.a. inrättandet av en hög representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik som även är vice ordförande för kommissionen och av Europeiska utrikestjänsten, innebär att EU fått ökade möjligheter, och satt som mål att – genom att utnyttja alla sina instrument och resurser – skapa ökad samstämmighet i sina yttre åtgärder och göra dem effektivare och mer strategiskt inriktade.

Idén med en övergripande strategi av detta slag är inte helt ny. Den har redan med framgång tillämpats i samband med många av EU:s insatser under de senaste åren, t.ex. när det gäller Afrikas horn, i Sahelområdet och de stora sjöarna. De idéer och principer som styr den övergripande strategin tillämpas ännu inte systematiskt som vägledande princip för EU:s yttre åtgärder inom alla områden, särskilt inte i fråga om konfliktförebyggande och krishantering.

I detta gemensamma meddelande anges en rad konkreta åtgärder som EU, i sin helhet, håller på att genomföra på väg mot en alltmer övergripande strategi när det gäller dess yttre förbindelser och åtgärder. Genom detta gemensamma meddelande fastlägger den höga representanten och kommissionen en gemensam syn på hur EU:s övergripande strategi för externa konflikter och kriser ska se ut och förbinder sig fullt ut att gemensamt genomföra denna strategi i EU:s utrikespolitik och yttre åtgärder. Denna gemensamma syn omfattar alla faser i en konflikt eller annan typ av extern kris, dvs. från varning och beredskap, konfliktförebyggande, krisinsatser, krishantering till de första faserna av återhämtning samt stabiliseringsåtgärder och fredsskapande åtgärder för att hjälpa länder tillbaka till en utveckling som är hållbar på lång sikt.

EU har stort intresse av att förhindra, förbereda sig för, vidta insatser vid och åtgärda konflikter, kriser och andra säkerhetshot utanför sina gränser, samt bidra till återhämtningen efter dessa. Detta är en uppgift och ett ansvar som ständigt åvilar EU och som redan erkänts i både den europeiska säkerhetsstrategin och strategin för EU:s inre säkerhet. Detta beror inte bara på att EU allmänt anses vara ett exempel på fred och stabilitet i sitt grannskap och andra delar av världen, utan förklaras även av att detta ligger i EU:s globala intresse. Unionen förfogar över ett brett spektrum av strategier, verktyg och instrument för att hantera dessa utmaningar – som spänner över områdena diplomati, säkerhet, försvar, finansiering, handel, utvecklingssamarbete och humanitärt stöd. EU är världens största handelsblock och, kollektivt sett, världens största givare av offentligt utvecklingsbistånd och humanitärt bistånd.

Den övergripande dimensionen innebär inte bara att EU:s olika instrument och resurser samordnas utan även att aktörerna på EU-nivå och medlemsstaterna har ett delat ansvar. EU har ett unikt nätverk i form av 139 EU-delegationer i olika länder, den diplomatiska sakkunskap som finns inom utrikestjänsten, bl.a. EU:s särskilda representanter, samt sitt operativa engagemang genom de uppdrag och insatser som genomförs inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP). Genom att Europeiska kommissionen och de 28 medlemsstaterna sammanför allt detta blir det möjligt att arbeta på ett samordnat och strategiskt sätt så att EU bättre kan definiera och försvara sina grundläggande intressen och värderingar, främja sina viktigaste politiska mål samt undvika kriser och bidra till att skapa stabilitet. Detta kommer att bidra till att man kan förbättra livet för personer som hotas av konflikter och förhindra eller mildra de negativa effekter som osäkerhet och konflikter på andra håll i världen har för EU och dess medborgare och för den inre säkerheten. EU blir starkare, mer samstämmigt, synligare och effektivare i sina yttre förbindelser om alla EU-institutioner och medlemsstaterna samarbetar med utgångspunkt i en gemensam strategisk analys och vision. Detta är vad den övergripande strategin handlar om.

I takt med att de globala utmaningarna fortsätter att öka i antal och komplexitet (t.ex. effekter av klimatförändringarna, förstöring av naturresurser, befolkningstryck och migrationsflöden, olaglig handel, energisäkerhet, naturkatastrofer, cybersäkerhet, sjöfartsskydd, regionala konflikter, radikaliserings och terrorism) och med att trycket ökar på de ekonomiska och finansiella resurserna är det nu viktigare än någonsin att man använder sig av en övergripande strategi som gör att man kan dra full nytta av alla relevanta instrument, oavsett om det rör sig om externa eller interna politiska instrument.

Det krävs fred och stabilitet för att man ska lyckas uppnå en hållbar utveckling och utrota fattigdom. Motsatt gäller att instabila eller konfliktdrabbade länder ligger längst från millenniemålen. Sambandet mellan säkerhet och utveckling är således en viktig grundläggande princip att följa vid tillämpningen av EU:s övergripande strategi. Detta tillvägagångssätt bygger även på ett antal andra viktiga principer. För det första måste EU:s insatser vara situationsanpassade och styras av verkliga förhållanden och de faktiska situationerna. Det finns alltså inga standardfall eller färdiga lösningar. För det andra har alla EU-aktörer i Bryssel, i medlemsstaterna och ute på fältet i tredjeland ett gemensamt och delat ansvar för EU:s övergripande strategi. Ett lyckat resultat kräver att medlemsstaterna visar en samlad politisk vilja, öppenhet, förtroende och ett aktivt engagemang. Slutligen grundar sig strategin på att de befogenheter som EU:s institutioner och tjänster samt medlemsstaterna har och det mervärde som de tillför, i enlighet med enligt fördragen, respekteras fullt ut enligt följande:

- Humanitärt bistånd ska tillhandahållas i enlighet med det specifika tillvägagångssätt som gäller för detta bistånd och med iakttagande av principerna om humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende, och uteslutande på grundval av de drabbade befolkningsgruppernas behov i linje med det europeiska samförståndet om humanitärt bistånd.
- När det gäller utvecklingsbistånd ska EU och dess medlemsstater handla i enlighet med den biståndspolitik som fastställs i det europeiska samförståndet om utveckling från 2005, agenda för förändring från 2012 och de riktlinjer som utfärdats av kommittén för utvecklingsbistånd inom organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC).
- EU:s medlemsstater ska utöva den politiska kontrollen över, och tillhandahålla strategisk ledning för uppdrag inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik genom kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp).

II. Vägen framåt mot en övergripande strategi för konflikter eller krissituationer

Följande åtgärder kommer att göra att EU:s utrikespolitik och yttre åtgärder i konflikt- och krissituationer blir mer samstämmiga och ger bättre resultat.

1. Utarbeta en gemensam analys

En sammanhängande politisk strategi för konfliktförebyggande, beredskap och insatser förutsätter för det första att alla berörda aktörer har en gemensam syn på situationen eller utmaningen. En gemensam analys bör innehålla EU:s syn på vilka orsakerna är till en potentiell konflikt eller kris, identifiera centrala personer och grupper, undersöka dynamiken i situationen och jämföra vilka risker som finns med att vidta respektive inte vidta åtgärder. Den måste också ange EU:s intressen och mål och våra möjligheter att bidra till fred, säkerhet, utveckling, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, med hänsyn till EU:s befintliga resurser och åtgärder i landet eller regionen i fråga. En gemensam analys kan förbättras ytterligare bl.a. genom följande:

Åtgärder:

- Öka samordningen när det gäller situationsmedvetenheten och analyskapaciteten, särskilt genom att i ökad utsträckning koppla samman de olika avdelningar för dessa ändamål som finns inom EU:s olika institutioner och tjänster, bl.a. centrumet för krisberedskap och EU:s situationsrum (EU SitRoom). Göra det lättare för EU:s institutioner att få tillgång till information och underrättelser, bl.a. från medlemsstaterna, så att man kan förebygga kriser och förbereda sig inför, mildra verkningarna av och snabbare reagera på krissituationer.
- Främja ett tidigt, proaktivt, transparent och regelbundet informationsutbyte, samordning och samarbete mellan alla ansvariga vid EU:s högkvarter i Bryssel och ute på fältet (t.ex. EU:s delegationer, GSFP-uppdrag och insatser, medlemsstaternas och EU:s särskilda representanter och lämpliga EU-organ).
- Vidareutveckla och systematiskt genomföra en gemensam metod för konflikt- och krisanalys, som bl.a. omfattar synpunkter vad gäller utvecklingsaspekter och humanitära, politiska, säkerhets- och försvarsmässiga aspekter både från fältet och central nivå, och som gör bruk av all relevant information och alla relevanta analyser som finns att tillgå, inklusive från medlemsstaterna.

- Med utgångspunkt i dessa analyser, systematiskt utarbeta förslag och alternativ att diskutera med medlemsstaterna i berörda rådsorgan, bl.a. kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik (Kusp). När en GSFP-åtgärd planeras innebär detta att man normalt sett använder sig av den politiska ramen för kriser, fastställer vad problemet är, förklarar varför EU bör agera (baserat på intressen, värderingar, mål och mandat) och undersöker vilka instrument som kan vara tillgängliga och lämpliga.

2. Utarbeta en gemensam strategisk vision

Med utgångspunkt i denna gemensamma analys bör EU när så är möjligt se till att det finns ett samarbete mellan de olika institutionerna och med medlemsstaterna som gör att man kan nå fram till en enda, gemensam strategisk vision för konflikt- eller krissituationer och för EU:s framtida engagemang inom olika politikområden. Detta bör sedan utgöra den allmänna inriktningen på EU:s engagemang.

Åtgärder:

- EU:s strategiska vision för ett land eller en region bör alltid om så är möjligt fastställas i ett övergripande EU-strategidokument. Aktuella exempel är den strategiska ramen för Afrikas horn, EU:s strategi för säkerhet och utveckling i Sahel samt förslaget till en EU-strategi för området kring de stora sjöarna.
- EU:s och medlemsstaternas mål och prioriteringar för ett visst land ska vid behov fastställas i ett gemensamt ramdokument¹.

3. Lägga tyngdpunkten på förebyggande åtgärder

Närhelst det är möjligt bör EU försöka förhindra en konflikt innan en kris bryter ut eller våld uppstår – och detta har alltid hög prioritet vid alla EU:s diplomatiska insatser. På lång sikt kostar det mindre att förebygga konflikter än att hantera dem när de redan hunnit bryta ut. Förebyggande åtgärder bidrar till fred, säkerhet och hållbar utveckling. De räddar liv och minskar lidande, hindrar förstörelse av bostäder, företag, infrastruktur och ekonomin och gör det lättare att lösa underliggande motsättningar, tvister och situationer som kan leda till

¹ Gemensamt meddelande från den höga representanten och kommissionen. Europa i världen: En ny strategi för finansiering av EU:s yttre åtgärder (KOM(2011)865).

våldsinriktad radikaliserings och terrorism. De bidrar även till att skydda EU:s intressen och förhindra negativa konsekvenser för EU:s säkerhet och välbefinnande.

Åtgärder:

- Varning/tidiga åtgärder: Använda nya och befintliga EU-varningssystem², bl.a. medlemsstaternas system, för att kartlägga framväxande konflikter och potentiella kriser och identifiera möjliga mildrande åtgärder.
- Ett samarbete mellan EU-institutionerna och med medlemsstaterna för att omsätta konflikt- och krisanalyser till specifika konfliktförebyggande åtgärder som bygger på lärdomarna från tidigare konflikter och kriser.

4. Mobilisera de olika styrkor och den kapacitet som finns i EU

För att EU ska kunna reagera på ett effektivt och proaktivt sätt på konflikter och kriser bör man se till att använda sig av EU-institutionernas och medlemsstaternas olika styrkor, kapacitet, kompetens och förbindelser, så att man skapar en gemensam vision och gemensamma mål.

Åtgärder:

- Använda krisplattformen – som leds av Europeiska utrikestjänsten med deltagande av kommissionens avdelningar – på ett mer systematiskt sätt för att underlätta samordning, utbyta information och bidra till identifiering och intelligent rangordning av tillgängliga instrument när så är nödvändigt. Denna mekanism har visat sig fungera väl under den arabiska våren och vid EU:s insatser på Afrikas horn.
- Se till att alla relevanta EU-aktörer informeras och deltar i analyser och bedömningar av konflikter och krissituationer, i alla faser av konfliktcykeln – ett samlat engagemang och samlade åtgärder bygger på ett gemensamt förberedande arbete. Europeiska

² Vilket även omfattar Europeiska utrikestjänstens system för tidig varning för konflikter (som för närvarande är i pilotfasen).

utrikestjänsten informerar och samlar regelbundet andra tjänster för sådant analysarbete och förberedande arbete.

- Ytterligare stärka det operativa samarbetet mellan EU:s olika funktioner för krisberedskap för att göra bruk av deras kompletterande expertis. För detta ändamål håller man på att utarbeta ett samförståndsavtal mellan utrikestjänsten och kommissionens avdelningar.
- Använda EU:s delegationer på bästa sätt för att skapa lokal samstämmighet mellan EU:s och medlemsstaternas åtgärder.
- Stärka EU-delegationernas förmåga att bidra till arbetet med att analysera konfliktrisker. Identifiera lämpliga verktyg och reagera vid konflikter och kriser genom snabb tillfällig förstärkning i form av extra personal eller andra experter, där så är möjligt, varvid man ska använda redan befintliga EU-resurser vid huvudkontoret i Bryssels eller i berörd region samt medlemsstaternas resurser.
- Utveckla förfaranden och kapacitet som gör det möjligt att snabbt sätta in gemensamma uppdrag (utrikestjänsten, kommissionen, medlemsstaterna) ute på fältet vid konflikt- eller krissituationer.³

5. Långsiktighet

”Det har tagit i genomsnitt 17 år för de 20 länder som hållit det högsta reformtempot att minska militärens roll i politiken och 41 år att nå en nivå när det gäller tillämpningen av rättsstatsprincipen som är tillräcklig för att landet ska kunna utvecklas.”

World Development Report, Världsbanken, 2011

Långsiktiga åtaganden när det gäller fred och statsbyggande och en hållbar utveckling på lång sikt är avgörande förutsättningar för att man ska kunna avhjälpa de underliggande orsakerna till konflikter och skapa fredliga och motståndskraftiga samhällen. De övergripande målen om hållbar fred och utveckling måste redan från början ligga till grund för EU:s insatser – EU måste ha en långsiktig vision också för sina kortfristiga uppdrag och åtgärder.

³ Dessa åtgärder ska finansieras inom ramen för befintliga administrativa och operativa resurser hos berörda tjänster/generaldirektorat och respektera tillämpningsområdena och målen för de berörda instrumenten för yttre åtgärder.

Till exempel har GSFP-verktyg för krishantering och åtgärder för krishantering inom ramen för stabilitetsinstrumentet oftast kortsiktiga mål, under det att utvecklingsinstrumenten till sin natur har en långsiktig inriktning. Även om målen och beslutsförfarandena skiljer sig åt bör man ta vara på naturliga synergieffekter och komplementaritet genom att i ett tidigt skede föra en intensiv dialog mellan alla parter så att insatserna får större genomslagskraft och ger större utdelning. EU kan samordna och använda sig av de olika verktyg och instrument som står till buds inom dess mandat och beslutsprocesser för att uppnå de gemensamma målen.

Åtgärder:

- Upprätta system för samordning av långsiktiga och kortsiktiga mål genom dialog mellan EU:s olika aktörer, bl.a. ute på fältet.
- Stärka mekanismerna för sammanslagning och gemensamt utnyttjande av EU:s kapacitet och expertis (t.ex. expertpoolen för GSFP-uppdrag).
- Samordna och, om möjligt, kombinera en bred uppsättning EU-verktyg och instrument (t.ex. politisk dialog, konfliktförebyggande, försoning, programplanering av utvecklingsbistånd och gemensam programplanering, GSFP-uppdrag och insatser, konfliktförebyggande och stabilisering inom ramen för stabilitetsinstrumentet, stöd till avväpning, demobilisering och återanpassning samt stöd till reformer av rättsväsendet och säkerhetssektorn) för att de insatser man vidtar under en kris, i stabiliseringsfasen och vid risk för en kris blir så effektiva och flexibla som möjligt. Vid programplaneringen av bistånd i instabila och konfliktdrabbade länder bör man redan från början göra en konfliktanalys och se till att det finns tillräcklig flexibilitet för att man ska kunna omprogrammera medel om så är nödvändigt till följd av förändrade förhållanden ute på fältet.
- Gå igenom vilka lärdomar som kan dras, bl.a. inom EU-institutionerna, med medlemsstaterna och externa aktörer, och därefter integrera dessa i den övergripande strategins alla skeden, dvs. från varning till förebyggande insatser, utbildning och övningar.

6. Sammankoppling av politiken på det inre och det yttre området

EU:s interna strategier och åtgärder kan ha betydande externa effekter på konflikt- och krissituationer. På samma sätt kan yttre strategier och åtgärder inverka på EU:s inre dynamik. Exempelvis är EU:s sjöfartspolitik i Röda havet och Indiska oceanen oupplösligt förbunden

med situationen i Somalia och på Afrikas horn. Liknande effekter kan uppstå i andra situationer när det gäller t.ex. fiskeripolitiken och energipolitiken. Omvänt gäller att när det utanför Europas gränser uppstår organiserad brottslighet, terrorism eller massmigration till följd av våldsamma konflikter så kan detta få en direkt inverkan på EU, dess medlemsstater och EU-medborgarna när det gäller deras säkerhet, stabilitet och intressen.

Terroristorganisationer försöker gärna utnyttja stater som varit konfliktdrabbade eller är instabila. Särskilt områden med svagt styre kan visa sig vara en grogrund för rekrytering till terrorism. Till exempel har al-Shabaab – som tidigare var formellt lierat med al-Qaida – destabiliserat Somalia, och i stor utsträckning hindrat den regionala utvecklingen. Terroristorganisationer kan se till att deras handlingar leder till ett direkt terrorhot i EU.

Nära samarbete, särskilt mellan den höga representanten och kommissionen, är också mycket viktigt när det gäller de olika globala frågor där de externa aspekterna av EU:s interna politik har fått en växande utrikes- och säkerhetspolitisk dimension. Det rör sig bl.a. om områden såsom energisäkerhet, miljöskydd och klimatförändringar, migrationsfrågor, bekämpning av terrorism och våldsam extremism, organiserad brottslighet och styrningen av den globala ekonomin.

”Klimatförändringar är en avgörande global utmaning som om den inte hanteras snarast kommer att äventyra inte bara miljön utan även världens ekonomiska välbefinnande, utveckling och, mera övergripande, stabilitet och säkerhet. Övergången till säkra och hållbara ekonomier och samhällen med låga koldioxidutsläpp och klimattåliga och resurseffektiva tillväxtmönster i hela världen är av mycket stor betydelse. Att möta de hot som ett förändrat klimat och dess många risker medför inbegripet potentiella konflikter och instabilitet som är kopplade till tillförlitlig tillgång till livsmedel, vatten och energi, kräver verkningsfulla utrikespolitiska svar på global nivå och EU-nivå, vilket konstaterats i den europeiska säkerhetsstrategin.”

Rådets slutsatser om EU:s klimatdiplomati (juni 2013).

EU:s dragningskraft i form av utsikterna till en anslutning till unionen – i kombination med intensiva diplomatiska insatser – spelar en viktig roll för att förebygga konflikter och skapa stabilitet på lång sikt. Ett gott exempel på detta är det genombrott som nyligen skedde i den EU-stödda dialogen mellan Belgrad och Pristina.

Åtgärder:

- Den höga representanten/vice ordföranden ska i nära samarbete med Europeiska kommissionens ordförande, verka för att skapa samstämmighet på det strategiska och

operativa planet i politiken och strategierna på området yttre förbindelser, bland annat när det gäller de externa effekterna av den inre politiken.

- Bättre utnyttja de diplomatiska och yttre förbindelser som står till EU-projektets förfogande och försvara dess intressen i samband med den inre politiken och globala frågor.
- Identifiera och informera om strategier och instrument som har både en intern och en extern dimension och visa på potentiella möjligheter i båda riktningarna.
- De interna strategierna bör ingå i analysramen för kriser, den strategiska planeringen och policydokumenten på området yttre åtgärder när så är möjligt och lämpligt.

7. Utnyttja EU:s delegationer bättre

EU:s delegationer, särskilt delegationscheferna, står i centrum för EU:s närvaro i tredjeländer och bör – på den nivån – spela en viktig roll när det gäller tillhandahållandet och samordningen av EU:s dialog, åtgärder och stöd.

Åtgärder:

- Dra full nytta av delegationschefens roll när det gäller att sammanföra EU och de medlemsstater som finns ute på fältet när det gäller hela skalan av relevanta åtgärder (t.ex. politisk dialog, utvecklingssamarbete och gemensam programplanering, bidrag till säkerhetsrelaterade strategier, lokalt samarbete med GSFP-uppdrag och konsulärt skydd).
- Delegationscheferna bör, när så är lämpligt, samordna den gemensamma rapporteringen, förbättra samarbetet med EU:s medlemsstater ute på fältet och utbyta information och analyser, särskilt i alla skeden av en konflikt eller kris.
- Se till att det finns tillräcklig bredd på sakkunskapen ute på delegationerna, bl.a. om säkerhetsfrågor.
- Vid behov göra det möjligt att samlokalisera EU-aktörer på EU:s delegationer för att skapa driftsmässiga synergieffekter.

Gemensam programplanering har nu inletts, eller ska enligt planerna inledas, i mer än 40 länder under de kommande åren. EU och dess medlemsstater har som mål att genom detta initiativ åstadkomma ett bättre resultat för sina insatser i partnerländerna och göra utvecklingssamarbetet effektivare. De

kommer även att lägga fram ett paket med stödåtgärder som väsentligt ökar EU:s inflytande och politiska tyngd som givare. Den gemensamma programplaneringen sker i det berörda landet, under ledning av EU-delegationen och medlemsstaternas ambassader.

8. Samverkan i partnerskap

När det gäller komplexa globala utmaningar måste EU:s engagemang ske i samarbete med andra internationella och regionala aktörer. EU:s roll är kopplad, i större eller mindre utsträckning – till insatserna (alternativt överksamheten), resurserna och expertisen från andra (t.ex. FN i de flesta krissituationer, Nato i Kosovo och Afghanistan, Internationella valutafonden och Världsbanken om makroekonomiska frågor, osv.).

”[H]ållbara partnerskap av ömsesidig nytta och som stärker varandra tillsammans med ... FN, OSSE, Nato, Världsbanken, Afrikanska unionen och andra internationella aktörer ... behöver förstärkas ytterligare för att göra det möjligt för Europeiska unionen att vidta framgångsrika strukturella konfliktförebyggande åtgärder på lång sikt ... ”

Rådets slutsatser om konfliktförebyggande från juni 2011.

Åtgärder:

- Utarbetande av EU:s ståndpunkter och insatser bör ske i samarbete med och med full hänsyn tagen till andra internationella aktörers roll: FN, internationella och regionala organisationer, strategiska partner och internationella finansinstitut.
- Man bör ha ett närmare samarbete med viktiga internationella icke-statliga organisationer, det civila samhället, tankesmedjor, den akademiska världen samt aktörer i den offentliga och privata sektorn.

III. Slutsats

EU har under de senaste åren tagit viktiga steg för att skapa mer konsekvens i sin politik och sina insatser på området yttre förbindelser och åtgärder, inte minst när det gäller insatser vid konflikt- och krissituationer. Det har gjorts betydande framsteg när det gäller att utveckla en gemensam EU-politik och gemensamma EU-strategier och insatser som omfattar hela EU. Arbetet är dock ännu inte klart. EU måste nu göra ytterligare förbättringar och mer konsekvent tillämpa den övergripande strategin som vägledande princip för EU:s externa politik och åtgärder.

Den övergripande strategi som beskrivs i detta meddelande är ett gemensamt projekt och ansvaret för att den verkligen ska fungera ligger gemensamt både på EU-institutionerna och på medlemsstaterna, vars strategier, åtgärder och stöd avsevärt bidrar till enhetligare och effektivare EU-insatser.

Under de kommande månaderna och åren kommer den höga representanten och kommissionen att i samarbete med medlemsstaterna genomföra dessa förslag och denna strategi, för att på så sätt göra tydliga framsteg mot bättre, starkare och snabbare EU-insatser på området yttre åtgärder. Den höga representanten och kommissionen uppmanar EU:s medlemsstater att ge sitt fulla stöd till denna strategi och att engagera sig fullt ut så att denna vision och dessa mål genomförs till fullo.